

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Eiropas Cilvēktiesību konvencijas un tās protokolu vienkāršots variants (pantu izlase)*:

Preambulas kopsavilkums:

Eiropas Padomes dalībvalstu valdību mērķis ir miers un lielāka vienotība, kas balstās uz cilvēktiesībām un pamatbrīvībām.

Ar šīs konvencijas palīdzību dalībvalstis nolemj nodrošināt daudzu Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā minēto tiesību aizsardzību.

1. pants – Pienākums ievērot cilvēktiesības

Valstij jānodrošina ikvienam konvencijā noteiktās tiesības.

2. pants – Tiesības uz dzīvību

Jums ir tiesības uz dzīvību.

3. pants – Spīdzināšanas aizliegums

Nevienam nav tiesību Jūs ievainot vai spīdzināt. Pat ieslodzījuma vietās Jūsu cilvēka cieņa ir jārespektē.

4. pants – Verdzības un piespiedu darba aizliegums

Aizliegts izturēties pret Jums kā pret vergu vai likt Jums veikt piespiedu darbu.

5. pants – Tiesības uz brīvību un drošību

Jums ir tiesības uz brīvību.

Ja Jūs arestē, Jums ir tiesības zināt iemeslu.

Ja Jūs arestē, Jums ir tiesības drīz stāties tiesas priekšā, vai Jūs jāatbrīvo līdz tiesai.

6. pants – Tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu

Jums ir tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā tiesā. Ja Jūs tiek apsūdzēts par nozieguma pastrādāšanu, Jūs esat nevainīgs, kamēr Jūsu vaina netiek pierādīta. Ja esat trūcīgs, Jums ir tiesības saņemt valsts apmaksātu juridisku palīdzību.

7. pants – Sodīšanas bez tiesas nepieļaujamība

Jūs nedrīkst atzīt par vainīgu noziegumā, kas izdarīšanas brīdī nevienā likumā nav minēts kā noziegums.

* Šo dokumentu ir sagatavojusi Ārējo sakaru nodaļa. Šai vienkāršotajai versijai ir tikai pedagoģiska nozīme; šis vienkāršotais konvencijas variants paredzēts tikai izglītojošiem nolūkiem un izstrādāts pēc Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas vienkāršotā varianta parauga, ko izveidojusi Amnesty International un citas organizācijas. Juridiski precīzo tekstu var atrast Cilvēktiesību un pamatbrīvību konvencijas un tās protokolu oficiālajos izdevumos. Sīkāk par to, kur iegūt konvencijas pilno tekstu, var uzzināt E lapā.

8. pants – Tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību

Jums ir tiesības uz savas privātas un ģimenes dzīves neaizskaramību, korespondences noslēpumu un dzīvokļa neaizskaramību.

9. pants – Domu, apziņas un reliģijas brīvība

Jums ir tiesības uz domu, apziņas un reliģijas brīvību. Jums ir tiesības nodoties savai reliģijai ... mājās un publiski un, ja vēlaties, mainīt savu reliģisko pārliecību.

10. pants – Izteiksmes brīvība

Jums ir tiesības brīvi teikt un rakstīt, ko Jūs domājat, kā arī saņemt informāciju un sniegt to citiem. Šīs tiesības ietver arī preses brīvību.

11. pants – Pulcēšanās un biedrošanās brīvība

Jums ir tiesības piedalīties miermīlīgos saietos un dibināt biedrībās vai iestāties tajās – ieskaitot arodbiedrības.

12. pants – Tiesības stāties laulībā

Jums ir tiesības stāties laulībā un dibināt ģimeni.

13. pants – Tiesības uz efektīvu aizsardzības nodrošinājumu

Ja Jūsu tiesības ir pārkāptas, Jūs varat iesniegt oficiālu sūdzību tiesā vai citā valsts institūcijā.

14. pants – Diskriminācijas aizliegums

Šīs tiesības attiecas uz Jums neatkarīgi no Jūsu ādas krāsas, dzimuma, valodas, politiskās vai reliģiskās pārliecības vai izcelšanās.

15. pants – Atkāpes izņēmuma stāvokļa laikā

Kara vai kāda cita izņēmuma stāvokļa gadījumā valdība var veikt pasākumus, kas ir pretrunā ar Jūsu tiesībām, bet tikai galējas nepieciešamības gadījumā. Pat šādos gadījumos valdībai nav atļauts Jūs, piemēram, spīdzināt vai patvaļīgi nogalināt.

16. pants – Ārzemnieku politiskās darbības ierobežojumi

Valdības var ierobežot ārzemnieku politisko darbību, pat ja tas ir pretrunā ar 10., 11., vai 14. konvencijas pantu.

17. pants – Tiesību ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums

Nekas no šajā konvencijā minētā nevar tikt izmantots, lai likvidētu jebkuras no šeit minētajām tiesībām un brīvībām.

18. pants – Tiesību ierobežošanas pielietojuma robežas

Lielākā daļa no konvencijā minētām tiesībām var tikt ierobežotas ar vispārīgiem likumiem, kas attiecas uz ikvienu. Šādi ierobežojumi ir pieļaujami tikai galējas nepieciešamības gadījumā.

19. – 51. pants

Šajos pantos tiek paskaidrota Eiropas Cilvēktiesību tiesas darbība.

34. pants – Individuālie iesniegumi

Ja Jūsu tiesības, kas minētas konvencijā, ir pārkāptas kādā no dalībvalstīm, vispirms Jums jāiesniedz sūdzība visās kompetentajās nacionālās institūcijās. Ja nespējat panākt vēlamo, varat iesniegt sūdzību tieši Eiropas Cilvēktiesību tiesā, Strasbūrā.

52. pants – Ģenerāļsekretāra pieprasījumi

Pēc Eiropas Padomes ģenerāļsekretāra pieprasījuma valdībai jāsniedz paskaidrojumi par veidu, kādā tās nacionālā likumdošana aizsargā konvencijā minētās cilvēktiesības.

Konvencijas protokoli

1. protokola 1. pants – Īpašumtiesību aizsardzība

Jums ir tiesības būt īpašniekam un izmantot savu īpašumu.

1. protokola 2. pants – Tiesības uz izglītību

Jums ir tiesības apmeklēt skolu.

1. protokola 3. pants – Tiesības uz brīvām vēlēšanām

Jums ir tiesības aizklāti ievēlēt savas valsts valdību.

4. protokola 2. pants – Pārvietošanās brīvība

Ja Jūs likumīgi atrodaties kādā valstī, jums ir tiesības doties, kur vēlaties, un dzīvot, kur vēlaties.

6. protokola 1. pants – Nāvessoda atcelšana

Valsts nav tiesīga jums piespriest nāvessodu vai to izpildīt.

7. protokola 2. pants – Apelācijas tiesības krimināllietās

Ja tiesa Jūs atzinusi par vainīgu noziegumā, jums ir tiesības uz lietas pārskatīšanu augstākā instancē.

7. protokola 3. pants – Kompensācija par nepamatotu notiesāšanu

Jums ir tiesības uz kompensāciju, ja Jūs esat notiesāts par nozieguma izdarīšanu, bet pēc tam tiek noskaidrots, ka neesat bijis vainīgs.

12. protokola 1. pants – Vispārējais diskriminācijas aizliegums

Valsts institūcijas nedrīkst Jūs diskriminēt, pamatojoties uz, piemēram, Jūsu ādas krāsu, dzimumu, valodu, politiskiem vai reliģiskiem uzskatiem vai izcelsmi.